

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลงอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จำแนกตามสถานภาพของประชาชน และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลหนองปากโลงจำนวน 380 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของประชาชนผู้ตอบ จำนวน 7 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จำนวน 21 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จำนวน 23 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) และเมื่อพบว่าความแปรปรวนมีความแตกต่างกัน จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลข้อมูลสถานภาพของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 380 คน พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 เป็นเพศชายจำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 ส่วนใหญ่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 33.40 รองลงมาคือ อายุ 30–40 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 31.60 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมาคือ ปริญญาตรี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.60

ส่วนใหญ่อำชีพรับจ้าง/พนักงานเอกชน จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 36.10 อาชีพเกษตรกร จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 22.40 อาชีพค้าขาย จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.80 ส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นประชาชนในชุมชน จำนวน 374 คน คิดเป็นร้อยละ 91.30 รองลงมาคือ สมาชิก อบต./คณะกรรมการบริหาร จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40 ในด้านการรับข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสาร จำนวน 371 คน คิดเป็นร้อยละ 97.60 และไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.40 แหล่งในการรับข่าวสารข้อมูลส่วนใหญ่ที่ประชาชนทราบข่าวส่วนใหญ่เป็นหอกระจายข่าว จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 44.90 รองลงมาเป็นการประชุม/เวทีประชาคม จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 21.70 เจ้าหน้าที่ของ อบต. จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 11.20

2. ระดับความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม พบว่า ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง ค่าคะแนนสูงสุด คือ 21 คะแนนต่ำสุดคือ 5 คะแนน เมื่อจัดกลุ่มพบว่า กลุ่มที่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 รองลงมาคือกลุ่มที่มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยจำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 37.90 และกลุ่มที่มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 21.80 ตามลำดับ

3. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็นลำดับแรก รองลงมาเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ รายละเอียดในรายด้านพบว่า

3.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเรื่องเสนอทางเลือกในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นลำดับแรก รองลงมา ร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ และมีบทบาทเลือกตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับ

3.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเรื่อง ร่วมโครงการ/กิจกรรมพัฒนาตำบลต่าง ๆ เช่น กิจกรรมวันสงกรานต์ ลอยกระทง การก่อสร้างถนน สะพาน และการซ่อมแซมต่าง ๆ เป็นลำดับแรก รองลงมา เรื่องร่วมคิด ร่วมทำ รวมแรงในการจัดทำแผนพัฒนา และมีบทบาทในการนำโครงการ/กิจกรรมไปปฏิบัติ ตามลำดับ

3.3 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเรื่อง ประชาชนในท้องถิ่นมีความเป็นอยู่ดี มีสุขเป็นลำดับแรก รองลงมา ถนนหนทาง ระบบสาธารณสุข ปลอดภัย ในหมู่บ้านเจริญขึ้น และรับความรู้ความเข้าใจ ในกิจการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามลำดับ

3.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเรื่อง ติดตามดูความถูกต้องในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นลำดับแรก รองลงมา มีส่วนร่วมในการแก้ไขการปฏิบัติโครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความก้าวหน้าในการปฏิบัติโครงการ/กิจกรรมพัฒนา ตามลำดับ

4. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ในด้านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วม

ในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพของประชาชนและการได้รับข้อมูล โดยเปรียบเทียบทั้งในภาพรวมและรายด้าน พบว่า

4.1 ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

4.2 ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง เมื่อจำแนกตามอายุ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วน 3 ด้านที่เหลือมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ประชาชนที่มีอายุ 30 - 40 ปี และอายุ 41 - 50 ปี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลงด้านด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และประชาชนที่มีอายุ 41 - 50 ปี กับอายุ 51 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.3 ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลงจำแนกตามระดับการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน

ในภาพรวม พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยรวมแตกต่างกันประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

หนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม แตกต่างกันประชาชนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว กับอาชีพนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีส่วนร่วมแตกต่างกันประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง/พนักงานเอกชน และอาชีพค้าขายมีส่วนร่วมแตกต่างกับอาชีพนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐมด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ อาชีพรับจ้าง/พนักงานเอกชน มีส่วนร่วม แตกต่างกันประชาชนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว กับ อาชีพนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง/พนักงานเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล แตกต่างกันประชาชนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว กับ อาชีพนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.5 ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง เมื่อจำแนกตามสถานภาพในชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

4.6 ประชาชนที่มีการได้รับข้อมูลแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์มีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

5. ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐมด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ พบว่า ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำ

แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การอภิปรายผล

จากผลของการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระดับความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม พบว่า ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง ค่าคะแนนสูงสุด คือ 21 คะแนนต่ำสุด คือ 5 คะแนน ทั้งนี้เนื่องจากมีกลุ่มประชาชนที่สนใจติดตามและรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสม่ำเสมออยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก จำนวน 153 คน รองลงมาคือกลุ่มที่มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยจำนวน 144 คน และกลุ่มที่มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 83 คน ตามลำดับ ซึ่งมีผลต่อค่าเฉลี่ยของความรู้ ความเข้าใจให้อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรเจิด อนุเวช (2543 : 65-66) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมและความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบล ถูกต้อง

2. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับแรก รองลงมาเป็นด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการและด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความเป็นอยู่ดี มีสุข มีถนนหนทาง ระบบสาธารณสุขปลอดภัย ในหมู่บ้านเจริญขึ้น และได้รับความรู้ ความเข้าใจ ในกิจการต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุกูล วัฒนากร (2544 : 61-62) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลและการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัยของ สาโรจ น้อยใจบุญ (2545 : 104-106) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษาบ้านสาวชะโงก หมู่ที่ 1 ตำบลสาวชะโงก อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมแล้วประชาชนบ้านสาวชะโงกมีส่วนร่วมในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัยของ พิมพร สุวรรณ โคตร (2547 : 81-82) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคาม พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคามโดยมีส่วนร่วมระดับปานกลาง

2. จากผลการทดสอบสมมติฐาน ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน อภิปรายผลดังนี้

2.1 จากผลการทดสอบสมมติฐานที่พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากเพศชายได้รับรู้ข้อมูลต่าง ๆ และมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเกี่ยวกับการบริหารงานและการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง มากกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนาวรัตน์ ปิยะวรรณพงศ์ (2547 : 76-78) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก พบว่า ปัจจัยเพศมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แตกต่างกัน

2.2 จากผลการทดสอบสมมติฐานที่พบว่า ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง เมื่อจำแนกตามอายุ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

หนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐมโดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ประชาชนทุกกลุ่มอายุเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลพอ ๆ กัน ทำให้ไม่มีความแตกต่างกัน

2.3 จากผลการทดสอบสมมติฐานที่พบว่าประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลงอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน และพบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐมโดยรวม แตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีสามารถทำความเข้าใจในเรื่องของการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถแสดงความคิดเห็นและทำให้มีโอกาสในการมีส่วนร่วมสูงกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาอื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนาวรัตน์ ปิยะวรรณพงศ์ (2547 : 76-78) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก พบว่า ปัจจัยระดับการศึกษา มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แตกต่างกัน

2.4 จากผลการทดสอบสมมติฐานที่พบว่า ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง เมื่อจำแนกตามอาชีพ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 พิจารณารายด้านพบว่า มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลงอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนาวรัตน์ ปิยะวรรณพงศ์ (2547 : 76-78) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก พบว่า ปัจจัยอาชีพมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แตกต่างกัน และพบว่าประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐมโดยรวม แตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ และอาชีพรับจ้าง/พนักงานเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐมโดยรวม แตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัวกับอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้เนื่องจาก ประชาชนผู้ที่ประกอบอาชีพค้าขายและประชาชนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัวจะมีเวลาและทุนทรัพย์มากพอที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลได้มากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ ซึ่งจากงานวิจัยของ

สาโรจ น้อยใจบุญ (2545 : 104-106) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษาบ้านสาวชะโงก หมู่ที่ 1 ตำบลสาวชะโงก อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่พบว่า ประชาชนมีปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในเรื่องไม่มีเวลาเนื่องจากการประกอบอาชีพ

2.5 จากผลการทดสอบสมมติฐานที่พบว่า ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง เมื่อจำแนกตามสถานภาพในชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนทุกสถานภาพในชุมชนต่างมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลได้เท่าเทียมกัน ซึ่งในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประชาชนไม่ว่าจะเป็นชาวบ้านหรือกำนันผู้ใหญ่บ้านต่างก็สามารถมีส่วนร่วมได้เท่าเทียมกัน

2.6 จากผลการทดสอบสมมติฐานที่พบว่า ประชาชนที่มีการได้รับข้อมูลแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์มีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากการได้รับข้อมูลข่าวสารจะช่วยให้เข้าใจการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้ประชาชนสามารถเลือกขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ศึกษาว่า ประชาชนกลุ่มที่ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิสูตร เอี่ยมเรือง (2547 : 68-69) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลธรรมศาลา จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม

3. จากผลการทดสอบสมมติฐาน ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์ ทางบวกในระดับสูงกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนาวรัตน์ ปิยะวรรณพงศ์ (2547 : 76-78) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก พบว่า ปัจจัยความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยผู้เขียนเห็นว่าในภาพรวมด้านความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้เขียนมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายดังนี้

1. ด้านความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ควรเร่งประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแก่ประชาชนโดยเน้นกลุ่มที่ยังมีรู้น้อย และใช้กลวิธีที่หลากหลายในการให้ข้อมูลความรู้ และประชาชนยังมีความรู้ความเข้าใจที่ผิดมีจำนวนมากในเรื่องแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนสามปี และการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีท้องถิ่นไม่จำเป็นต้องมีความเชื่อมโยงกัน แผนพัฒนาตำบลไม่ต้องผ่านความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้ หากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอนุมัติก็ประกาศใช้ได้ และองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถวางแผนพัฒนาโดยรับฟังหรือไม่รับฟังข้อมูลปัญหาความต้องการจากประชาชนก็ได้ จึงควรเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจในประเด็นเหล่านี้แก่ประชาชน

2. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ควรพัฒนากลวิธีในการประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ให้มากกว่านี้

3. ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นถ้าจะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้นก็ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแก่ประชาชนให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ

จากผลการวิจัยผู้เขียนเห็นว่าในภาพรวมด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมแตกต่างกันดังนั้นผู้เขียนมีข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ ดังนี้

1. ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และการได้รับข้อมูลแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จึงควรพัฒนากลวิธีในการประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ประชาชนเพศหญิง ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า

ปริญญาตรี และกลุ่มอาชีพอาชีพรับจ้าง/พนักงานเอกชน โดยหากวิธีที่เหมาะสมตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรในการกระตุ้นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มมากขึ้น และให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่มีความสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
2. ควรทำการวิจัยในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพควบคู่กันเพื่อได้ทราบข้อมูลในหลายแง่มุม ที่เกี่ยวข้องกับกรณีมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
4. ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล